

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

19 noiembrie 2015

V.O. nr. 95

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolului 73 din Constituției Republicii Moldova și în conformitate cu articolul 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexe:

1. Proiectul legii – 8 pagini;
2. Nota informativă – 7 pagini.

Deputați în Parlament
Vladimir ODNOSTALCO

Vasile BOLEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>479</u>		
<u>23</u>	<u>11</u>	<u>2015</u>
Ora		

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

Lege

cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Art.1 În legea Nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1999, nr.73-77 din 15.07.1999, (în continuare – Legea nr.382), se modifică și se completează după cum urmează:

1. Denumirea Legii nr.382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, cu modificările și completările ulterioare (în continuare – Legea nr.382), se substituie cu următoarea denumire:

„Legea nr.382 din 06.05.1999 cu privire la circulația stupefiantelor, psihotropilor și a precursorilor”.

2. Pe tot parcursul textului sintagma „*substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor*” la cazul respectiv se substituie cu sintagma „*stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și analogilor lor...*” la cazul respectiv.

3. La art. 1 al Legii nr. 382 textul:

„*drog* - substanță narcotică (stupefiant) sau psihotropă de origine naturală ori sintetică, preparat care conține o astfel de substanță, altă substanță, preparat medicinal sau inhalant chimic cu efecte narcotice sau psihotrope;

substanță narcotică (stupefiant), substanță psihotropă – substanță de origine naturală sau sintetică, care provoacă dereglări psihice și dependență fizică la consumul lor abuziv;

preparat - amestec de substanțe în orice stare fizică, ce conține una sau mai multe substanțe narcotice ori psihotrope;

precursor - substanță de origine naturală sau sintetică utilizată ca materie primă la producerea de substanțe narcotice și psihotrope;

circulație a substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor - cultivare de plante care conțin substanțe narcotice și psihotrope, prelucrare și utilizare a unor astfel de plante; elaborare, producție, fabricație, extracție, prelucrare, deținere, păstrare,

eliberare, comercializare, distribuție, procurare, livrare, utilizare, transport, inclusiv prin tranzit, expediere, import, export, nimicire a substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, activități supuse controlului în conformitate cu legislația.”
se substituie cu textul:

„Analog al stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor (în continuare - analog) – orice substanță, produs (inclusiv plantă, ciupercă) preparat sau asocierea lor, de origine naturală sau sintetică în orice stare fizică și formă de prezentare, care este/posibil este/ poate fi folosit în calitate de stupefiant, psihotrop, precursor, dar care la momentul punerii în circulație încă nu făcea parte din listele incluse în anexă la prezenta lege.

Circulația stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicilor, analogilor (în continuare – circulația produselor/preparatelor) – orice operație: experimentarea, elaborarea, producerea (fabricarea), prepararea, cultivarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, stocarea, păstrarea, livrarea, eliberarea, distribuția, expedierea, transportarea, procurarea (cumpărarea), comercializarea, importarea, exportarea, folosirea, promovarea etc. – toate aflate sub control în conformitate cu legislația.

Drog – substanță, produs sau preparat de orice natură, care provoacă toleranță (obișnuință) organismului uman de a suporta acțiunea lor și care, în cazul întrebuițării abuzive se transformă în dependență fizică și/sau psihică.

Etnobotanice – mixtură (amestec/combinație) de plante/părți de plante cu pulberi, pulverizat (stropit) cu diverse substanțe chimice, care produce efecte halucinogene (agitație psihomotorie, tremur, delir, stări confuzionale cu halucinații vizuale și auditive), și/sau alte efecte psihoactive precum și tulburări digestive.

Precursor – substanță de natură organică sau anorganică, fiziologic inactivă, utilizată în producerea, prepararea sau prelucrarea stupefiantelor și psihotropilor și care este inclusă în anexă la prezenta lege și aflate sub control în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative, inclusiv Convenția ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988.

Preparat – orice stupefiant, psihotrop, precursor, drog etnobotanic, analog obținut în mod individual într-o singură serie cu scopul folosirii individuale și/sau punerii în circulație.

Produs – orice stupefiant, psihotrop, precursor, drog, etnobotanic, analog, fabricat în două și mai multe serii cu scopul folosirii și/sau punerii în circulație.

Psihotrop, substanță psihotropă (în continuare psihotrop) – substanță sau medicament de origine naturală sau sintetică, inclusă în anexă la prezenta lege și aflate

sub control în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative, inclusiv Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971.

Stupefiant, substanță stupefiantă (în continuare – stupefiant) – substanță sau medicament de origine naturală sau sintetică, incluse în anexă la prezenta și aflate sub control în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative, inclusiv Convenția unică asupra stupefiantelor din 1961.”

4. Articolul 2 se completează cu un nou alineat:

(1¹) Pe teritoriul Republicii Moldova se interzice circulația analogilor drogurilor și a etnobotanicelor în alte scopuri decât cele științifice și/sau de expertiză.

5. Articolul 2 după alin. (3) se completează cu alineatele (4) și (5):

(4) Listele stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor și a analogilor acestora se aprobă de Guvern.

(5) Guvernul, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a modificărilor și completărilor a prezentei legi, va prezenta Parlamentului spre examinare și aprobare „Clasificarea stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și analogilor lor”.

6. La art. 7 alin. (1) după sintagma „*de către acest minister*” se completează cu sintagma “*care orientează activitatea lui spre realizarea scopului acestei legi*”.

7. După art. 7 alin. (2) pct. c) după sintagma „*exercită alte atribuții stabilite prin lege*”, legea se completează cu un nou articol:

Art. 7.¹ Identificarea stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor și analogilor acestora.

(1) Identificarea substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și analogilor acestora se va efectua în cadrul laboratoarelor specializate, create în baza avizului de către Ministerul Sănătății, în modul stabilit de legislație;

(2) Ministerul Sănătății va crea în cadrul Comitetului laboratorului pentru determinarea stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și analogilor acestora”.

(3) Laboratoarele pentru determinarea substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și a analogilor acestora vor fi create în cadrul Academiei de Științe și alte Instituții de Stat specializate în domeniul promovării politicii de stat în problema *circulației substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și a analogilor lor*, ocrotirii sănătății omului, asigurării securității sociale și de stat;

(4) Identificarea substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicilor, precum și a analogilor acestora de către laboratoarele specializate vor fi efectuate din contul solicitantului. Până la determinarea naturii substanței examinate de către Comitet, circulația acesteia se suspendă.

9. La art. 29 după alin. (4), articolul se completează cu două aliniate noi:

(5) Consumul de stupefiante și psihotrope în instituțiile medico-sanitare se reglementează prin norme-limită de consum, care sunt corelate cu profilul instituției și raportate în medie:

- în condiții de ambulator – la un pat pe an;
- în condiții de staționar – la 1000 vizite.

(6) Normele – limită de consum pentru instituțiile medico-sanitare se determină anual de către Comitet și se aprobă de către Ministerul Sănătății.

Articolul 2. – În Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72-74 din 14.04.2009, art. 195), cu modificările ulterioare (în continuare – Codul Penal), se completează după cum urmează:

1. La art. 134¹ al Codului penal, textul:

„Substanțe de narcotice, psihotrope și precursori

(1) Prin substanță narcotică sau psihotropă se înțelege substanța de origine naturală sau sintetică și preparatul conținând o astfel de substanță, care provoacă dereglări psihice și dependență fizică la consumul lor abuziv.

(2) Prin analog al substanței narcotice sau psihotrope se înțelege substanța care, conform componenței sale și efectului pe care îl produce, se asimilează cu substanța narcotică sau psihotropă.

(3) Prin precursor se înțelege substanța de origine naturală sau sintetică utilizată ca materie primă la producerea de substanțe narcotice sau psihotrope.

(4) Listele substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor se aprobă de Guvern.

(5) În cazul sustragerii, însușirii, extorcării sau altor acțiuni ilegale cu substanțe narcotice, psihotrope, cu analoage ale acestora și cu plantele care conțin substanțe narcotice sau psihotrope, proporțiile mici, mari sau deosebit de mari se determină conform cantităților mici, mari sau deosebit de mari ale substanțelor narcotice, psihotrope și ale plantelor care conțin substanțe narcotice sau psihotrope. ”

se substituie cu textul:

„Substanțele stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora...

(1) Prin analog al stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor (în continuare – analog) se înțelege orice substanță, produs (inclusiv plantă, ciupercă) preparat sau asocierea lor, de origine naturală sau sintetică în orice stare fizică și formă de prezentare, care este/posibil este/ poate fi folosit în calitate de stupefiant, psihotrop, precursor, dar care la momentul punerii în circulație încă nu făcea parte din listele incluse în anexă la prezenta lege.

(2) Prin circulația stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicilor, analogilor (în continuare – circulația produselor/preparatelor) se înțelege orice operație: experimentarea, elaborarea, producerea (fabricarea), prepararea, cultivarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, stocarea, păstrarea, livrarea, eliberarea, distribuția, expedierea, transportarea, procurarea (cumpărarea), comercializarea, importarea, exportarea, folosirea, promovarea etc. – toate aflate sub control în conformitate cu legislația.

(3) Prin drog se înțelege orice substanță, produs sau preparat de orice natură, care provoacă toleranță (obișnuință) organismului uman de a suporta acțiunea lor și care, în cazul întrebuințării abuzive se transformă în dependență fizică și/sau psihică.

(4) Prin etnobotanice se înțelege orice mixtură (amestec, combinație) de plante/părți de plante cu pulberi, pulverizat (stropit) cu diverse substanțe chimice, care produce efecte halucinogene (agitație psihomotorie, tremur, delir, stări confuzionale cu halucinații vizuale și auditive), și/sau alte efecte psihoactive precum și tulburări digestive.

(5) Prin precursor se înțelege orice substanță de natură organică sau anorganică, fiziologic inactivă, utilizată în producerea, prepararea sau prelucrarea stupefiantelor și psihotropilor și care este inclusă în anexă la prezenta lege și aflată sub control în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative, inclusiv Convenția ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope din 1988.

(6) Prin preparat se înțelege orice stupefiant, psihotrop, precursor, drog, etnobotanic, analog obținut în mod individual într-o singură serie cu scopul folosirii individuale și/sau punerii în circulație.

(7) Prin produs se înțelege orice stupefiant, psihotrop, precursor, drog, etnobotanic, analog, fabricat în două și mai multe serii cu scopul folosirii și/sau punerii în circulație.

(8) Prin psihotrop se înțelege orice substanță psihotropă (în continuare – psihotrop) sau medicament de origine naturală sau sintetică, inclusă în anexă la prezenta lege și aflată sub control în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative, inclusiv Convenția asupra substanțelor psihotrope din 1971.

(9) Prin stupefiant, substanță stupefiantă (în continuare – stupefiant) – se înțelege orice substanță sau medicament de origine naturală sau sintetică, inclusă în anexă la prezenta lege și aflată sub control în Republica Moldova în conformitate cu prezenta lege, alte acte normative, inclusiv Convenția unică asupra stupefiantelor din 1961.

(10) Listele substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și a analogilor acestora se aprobă de Guvern.

(11) În cazul sustragerii, însușirii, extorcării sau altor acțiuni ilegale cu implicarea substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și analogilor acestora, precum și a plantelor care conțin substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora, proporțiile mici, mari sau deosebit de mari se identifică conform cantităților mici, mari sau deosebit de mari ale substanțelor stupefiante, psihotrope și ale plantelor care conțin substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri.”

Articolul 3. – În Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.3-6 din 16.01.2009, art. 15), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La art. 85 al Legii nr. 218-XVI textul:

„Procurarea sau păstrarea ilegală de substanțe narcotice sau de alte substanțe psihotrope în cantități mici ori consumarea unor astfel de substanțe fără prescripția medicului

(1) Procurarea sau păstrarea ilegală, fără scop de înstrăinare, de substanțe narcotice sau de alte substanțe psihotrope în cantități mici, precum și consumarea lor fără prescripția medicului se sancționează cu amendă de la 3 la 10 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 40 de ore.

(2) Este înlăturată răspunderea contravențională pentru faptele prevăzute de prezentul articol a persoanei care a predat benevol substanțele narcotice ori alte substanțe psihotrope deținute ilegal sau care s-a adresat ori care acceptă să se adreseze benevol la o instituție medicală pentru a i se acorda asistența necesară în legătură cu consumarea ilegală a substanțelor narcotice și/sau a altor substanțe psihotrope.”

se substituie cu textul:

„Procurarea sau păstrarea ilegală a substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și a analogilor acestora în cantități mici ori consumarea unor astfel de substanțe fără prescripția medicului

(1) Procurarea sau păstrarea ilegală, fără scop de înstrăinare a substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și a analogilor acestora în cantități mici, precum și consumarea lor fără prescripția medicului se sancționează cu amendă de la 20 la 50 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de pînă la 72 de ore.

(2) Este înlăturată răspunderea contravențională pentru faptele prevăzute de prezentul articol a persoanei care a predat benevol substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora deținute ilegal sau care s-a adresat ori care acceptă să se adreseze benevol la o instituție medicală pentru a i se acorda asistența necesară în legătură cu consumarea ilegală a substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicelor, precum și a analogilor acestora...”

2. La art. 86 al Legii nr. 218-XVI textul:

„Neadoptarea de măsuri pentru asigurare a protecției semănăturilor de plante ce conțin substanțe narcotice sau alte substanțe psihotrope

Neadoptarea de măsuri, prevăzute de legislație, pentru asigurarea regimului stabilit de protecție a semănăturilor de mac somnifer, de cînepă, de arbust coca și de alte plante, a locurilor de păstrare și de prelucrare a recoltei acestor culturi, neadoptarea de măsuri pentru distrugerea resturilor rămase după recoltare și a deșeurilor de producție care conțin substanțe narcotice sau alte substanțe psihotrope se sancționează cu amendă de la 70 la 150 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

se substituie cu textul:

„Neadoptarea de măsuri pentru asigurare a protecției semănăturilor de plante ce conțin substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora

Neadoptarea de măsuri, prevăzute de legislație, pentru asigurarea regimului stabilit de protecție a semănăturilor de mac somnifer, de cînepă, de arbust coca și de alte plante, a locurilor de păstrare și de prelucrare a recoltei acestor culturi, neadoptarea de măsuri pentru distrugerea resturilor rămase după recoltare și a deșeurilor de producție care conțin substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora se sancționează cu amendă de la 150 la 350 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.”

3. La art. 87 al Legii nr. 218-XVI textul:

„Cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe narcotice sau alte substanțe psihotrope

Cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe narcotice sau alte substanțe psihotrope fără scop de înstrăinare, dacă fapta nu constituie infracțiune se sancționează cu amendă de la 30 la 50 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu/sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.”

se substituie cu textul:

„Cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora

Cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora fără scop de înstrăinare, dacă fapta nu constituie infracțiune se sancționează cu amendă de la 70 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 300 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 500 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu/sau fără privarea, în toate cazurile, de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 1 an la 3 ani.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de lege cu privire la completarea și modificarea unor acte legislative

Experiența și problematica internațională privind combaterea circulației ilegale a substanțelor narcotice, psihotrope, a analogilor și precursorilor acestora, precum și reglementării domeniului. Actualmente una din probleme cu care se confruntă comunitatea internațională reprezintă problema circulației ilegale a substanțelor narcotice, psihotrope, a analogilor și precursorilor acestora, condiționată de creșterea continuă a numărului de persoane consumatoare de droguri, fapt ce provoacă îngrijorare în planul pericolului degradării umane. Consumul de droguri a devenit un flagel mondial de la sfârșitul anilor 1960. Criza de identitate a tineretului nord-american, dar și a celui occidental s-a manifestat prin ample mișcări protestatare antiguvernamentale, completate de căutarea unui suport moral și refugiu spiritual în lumea iluzorie a viziunilor cauzate de consumul de droguri. Evoluția numărului consumatorilor urmează un trend ascendent; dacă în 1985 în lume ar fi existat 50 milioane de consumatori de droguri, azi numărul acestora se consideră a fi între 150 și 250 de milioane.

La nivel internațional, necesitatea unui răspuns global, echilibrat și pluridisciplinar împotriva fenomenului drogurilor a fost recunoscută de foarte mult timp în cadrul ONU. La nivel european, programul de luptă împotriva drogurilor din anul 1992 propunea deja statelor membre ale UE să compare eficacitatea mecanismelor lor de coordonare națională. În controlul stupefiantelor și substanțelor psihotrope este important să fie întărite și dezvoltate mijloacele juridice eficiente de cooperare internațională în materie penală, pentru a pune capăt activităților infracționale internaționale reprezentate de traficul ilicit. Cu ocazia reuniunii Consiliului European de la Bruxelles din 16–17 decembrie 2004, a fost adoptată Strategia Uniunii Europene pe droguri (2005– 2012), aceasta fiind inclusă în Programul Haga și considerată un instrument cheie în lupta împotriva traficului și consumului ilicit de droguri, de asigurare a unui nivel înalt de protecție a sănătății și a unui nivel ridicat de securitate pentru publicul larg.

Principalele instituții europene implicate în lupta antidrog sunt Oficiul European de Poliție (Europol), Eurojust, Grupul Pompidou, Centrul European de Monitorizare a Drogurilor și Dependentei de Droguri (EMCDDA) și Grupul Orizontal de Lucru pe Droguri (HDG).

EMCDDA – instituit printr-un Regulament al Consiliului UE din anul 1993, oferă informații obiective, fiabile și comparabile, care să ofere comunității și statelor membre o perspectivă de ansamblu asupra fenomenului drogurilor și toxicomaniilor și asupra consecințelor acestora. EMCDDA – cu sediul la Lisabona, este, prin intermediul Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie (OEDT), sursa principală pentru o informare cuprinzătoare cu privire la situația drogurilor și a dependenței de droguri în Europa, analizele cărora cu referință la consumatorii de droguri în rândul tinerilor între 15 și 25 de ani, demonstrând amploarea acestui fenomen în masă prezent în majoritatea țărilor UE, și nu doar. Conform datelor OEDT, pentru perioada 2004 – 2010 consumul de canabis, cocaină și ecstasy în cadrul Uniunii Europene arată astfel: Cehia: canabis – 29,5%, cocaină – 0,7%, ecstasy – 4%; Spania: respectiv – 23,9%, 4%, 2,4%; Italia: respectiv – 22,3%, 2,5%, 1,2%; Franța: respectiv – 21,7%, 1,1%, 1,1%; Anglia: respectiv – 21,2%, 6,4%, 5,1%; Slovacia: respectiv – 20,4%, 1,8%, 2,2%; Estonia: respectiv – 19,4%, 2%, 3,3%; Danemarca: respectiv – 18,9%, 2,9%, 1,1%; Germania: respectiv – 15,1%, 2,1%, 1,3%; Irlanda: respectiv – 13,1%, 3,8%, 2,8%; Letonia: respectiv – 12,9%, 1,3%, 3,6%; Lituania: respectiv – 12,8%, < 0,5%, 2,2%, etc. (Sursă: http://www.humanistica.ro/anuare/2013/Continut/YGBCJHUMOct2013_271_286.pdf)

Fenomenul circulației și traficului ilicit de droguri, avansează imediat după 1989, când cetățenii străini, care proveneau din Turcia, după care urmează Egiptul și Grecia, apoi Libanul, Iordania, Italia, Pakistan, Siria, India, Senegal (țări producătoare de droguri ori cele în care se consumă mai mult sau mai puțin legal și, de regulă, în mod tradițional asemenea substanțe și produse), descoperă România drept țară cu oportunități majore de obținere a unor câștiguri facile din acest gen de activitate ilicită. În anii 90, fenomenul ia amploare cu o pătrundere tot mai activă în România a cetățenilor originari din țările ex-comuniste, printre care și cetățeni români. Traficul, dezvoltându-se pe noile rute Est-Vest, conduce la apariția și dezvoltarea rapidă a crimei organizate în țările est-europene. Dintre rutele care trec prin România cea mai importantă este cea care deservește transportul terestru a canabisului cultivat în Balcani, cu destinație în Europa centrală și de vest. Organizațiile cu *ramificații transfrontaliere* devin tot mai virulente, operațiunile lor ilegale crescând exponențial. Fenomenul traficului și consumului de droguri în România este în continuă creștere. Studiile efectuate au demonstrat rapiditatea de propagare a acestui fenomen, deosebit de îngrijorător, în care media de vîrstă a consumatorului este în continuă scădere.

Proximitatea geografică a Republicii Moldova de România, țară care de fapt recunoaște multiple pericole generate de circulația ilicită a drogurilor, precum și dreptul

la libera circulație, dar și alte aspecte administrative, juridice și politice rămase fără control, ca efect al globalizării economice și sociale, generează schimbări semnificative în circulația ilegală a substanțelor stupefiante, psihotrope, a analogilor și precursorilor acestora și în țara noastră. Astfel, în ultima perioadă, tot mai multe substanțe noi numite „*etnobotanice*” cu proprietăți psihoactive provenite din comercializarea ilicită sub diverse denumiri apar pe piața Republicii Moldova. Cunoscută sub numele de „*spice*” și expuse spre consum din ce în ce mai mult, nu sunt altceva, decât substanțe care produc schimbări ce induc efecte fiziologice și/sau mentale, halucinogene și/sau acțiuni psihoactive și/sau alte stări de acest gen, efectele cărora sunt mai periculoase și mai toxice pentru organism, decât efectele produse de marijuana sau cannabis, transformând consumatorii în persoane bolnave psihic. Consumul acestor substanțe provoacă tot mai multe decese.

Studiile internaționale demonstrează, că consumul îndelungat de substanțe etnobotanice produc dependență. Cei care le consumă, riscă în timp foarte scurt, să devină dependenți. În decurs de pînă la trei luni de la debutul consumului, are loc o degradare fizică și psihică. Efectele asupra organismului sunt devastatoare, asemănătoare celor determinate de substanțe psihotrope (cu efect asupra psihicului), creierul fiind afectat în mod direct – stări confuzionale, pierderea identității, halucinații, diminuarea atenției, tentative de sinucidere, etc.

În acest sens, constatăm și faptul că este foarte dificil de identificat etnobotanicele, din motiv ce producătorii foarte rapid sintetizează substanțe noi, modificînd formula chimică. În aceste condiții, acestea acaparează piața neagră din Moldova.

În această ordine de idei, menționăm, că în Declarația cu privire la contracararea traficului ilicit de droguri și abuzului de substanțe narcotice, adoptată de Adunarea Generală a ONU la 14.12.1984, se indică, printre altele, că comunitatea mondială exprimă neliniște în legătură cu faptul că traficul ilicit de droguri și abuzul de substanțe narcotice împiedică bunăstarea fizică și morală a popoarelor, în special a tinerilor. De asemenea, este consemnat că „oferta” și „cererea” ilegală în privința drogurilor, abuzul de ele și traficul lor ilicit împiedică progresul economic și social, amenințînd grav securitatea și dezvoltarea multor țări și națiuni, iar contracararea acestor fenomene necesită aplicarea tuturor măsurilor de ordin moral, juridic și logistic la nivel național, regional și internațional.

În contextul celor expuse, ne propunem a ajusta Legea Republicii Moldova nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor la noile provocări în domeniul controlului circulației substanțelor care dăunează grav prosperității și sănătății cetățenilor Republicii Moldova, înaintînd un

proiect de lege cu privire la completarea și modificarea unor acte legislative (în continuare – Proiectul de lege), cu propuneri de modificare și completare a Legii nr.382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, a Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 și a Codului Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002.

Proiectul dat este elaborat în scopul asigurării controlului circulației substanțelor stupefiante, a precursorilor, a analogilor precum și a etnobotanicilor, avînd la bază următoarele *obiective*:

- armonizarea legislației în conformitate cu rigorile și expresiile regăsite în Tratatul Internațional și a literaturii de specialitate;

- extinderea ariei de reglementare a circulației stupefiantelor, psihotropilor și a precursorilor, astfel aceasta să cuprindă complexitatea acțiunilor cu risc sporit de ilegalitate cu referință la consumul și traficul substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, a drogurilor și etnobotanicilor, precum și a analogilor acestora;

- introducerea unor norme juridice generale ce ar reglementa normele consumului de substanțe stupefiante și psihotrope în cadrul instituțiilor medico-sanitare, avînd la bază unii indicatori de ordin cantitativ (numărul de paturi, la un pat pe an și numărul de vizite).

Locul actului în sistemul legislației autohtone. Actualmente, circulația substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor și analogilor acestora este reglementată de Legea nr.382 din 06.05.1999 cu privire la circulația stupefiantelor, psihotropilor și a precursorilor, precum și de Codul Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 și Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002.

Pericolele emergente privind apariția pe piață a unor noi substanțe stupefiante, psihotrope și precursori, o dată cu liberalizarea regimului de vize, precum și dialogul dintre UE și Republica Moldova în sensul sporirii riscurilor de consum și trafic ilicit de droguri în întreg spațiu UE, inclusiv și în Sud-Estul Europei, a generat aprobarea Strategiei naționale antidrog 2011-2018 și elaborarea unui Plan de acțiuni antidrog 2014-2016. Terminologia, rigorile și expresiile regăsite în Tratatul Internațional și a literaturii de specialitate, impun modificarea și armonizarea legislației, astfel încît reglementarea circulației stupefiantelor, psihotropilor și a precursorilor să cuprindă o arie extinsă și cît se poate de completă a acțiunilor cu risc sporit de ilegalitate cu referință la consumul și traficul acestora.

Argumentarea necesității completării și modificării actelor normative în vigoare. Principalele prevederi ale proiectului. În contextul motivelor enunțate mai sus, principalele prevederi ale proiectului sunt axate pe:

1. Modificarea noțiunilor generale la art.1 al Legii 382, argumentate prin adecvarea acestora rigorilor Tratatelor Internaționale, în special ce ține de noțiunea de substanță narcotică. În acest context menționăm că prin „drog” se are în vedere „substanța narcotică (stupefiant) sau psihotropă de origine naturală ori sintetică, preparat care conține o astfel de substanță, altă substanță, preparat medicinal sau inhalant chimic cu efecte narcotice sau psihotrope”. Astfel, în varianta rusă a aceleiași legi termenul „drog” se traduce ca „наркотик”, iar în Dicționarul juridic rus-român termenul „наркотик” se traduce nu ca „drog”, dar ca „stupefiant”, ceea ce denotă discordanța dintre accepțiunea literală și legală a termenului „narcotic”.

De remarcat, că sub aspect juridic, noțiunea „stupefiant” este definită în Convenția unică asupra stupefiantelor, adoptată la New York la 30.03.1961, și în Protocolul de modificare a acestei Convenții, adoptat la Geneva la 25.03.1972 (în vigoare pentru Republica Moldova din 3.11.1994): „toate substanțele din tabelele I și II, fie că sunt naturale sau sintetice”. În Convenția ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, adoptată la Viena la 20.12.1988 (în vigoare pentru Republica Moldova din 16.05.1995), prin „stupefiant” se are în vedere „orice substanță, fie că este de origine naturală sau de sinteză, care figurează în tabelul I sau tabelul II al Convenției din 1961 și al Convenției din 1961 cum apare ea modificată. Cu atât mai mult că ratificarea Convenției unice asupra stupefiantelor și Convenției ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, demonstrează că Republica Moldova a acceptat anume termenul „stupefiant”.

Prezentul proiect de lege vine să asigure realizarea unuia dintre principiile de bază ale legiferării, înscris în alin.(1) art.4 din Legea nr.780/2001: „Actul legislativ trebuie să corespundă prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional”. Disonanțele de ordin terminologic dintre prevederile Convenției unice asupra stupefiantelor și ale Convenției ONU contra traficului ilicit de stupefiante și substanțe psihotrope, pe de o parte, și prevederile reglementărilor interne în materie, pe de altă parte, pot influența negativ interpretarea și, implicit, aplicarea prevederilor internaționale și naționale. Astfel, la alin.(1) art.21 din Legea Republicii Moldova privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, adoptată de Parlamentul Republicii Moldova la 24.09.1999 (în continuare – Legea nr.595/1999), se menționează: „Interpretarea tratatelor internaționale urmează a fi efectuată în conformitate cu normele și principiile dreptului internațional,

astfel încît să se evite eventualele contradicții dintre prevederile legislației Republicii Moldova și dispozițiile tratatului”.

În contextul argumentărilor mai sus, prin prezentul proiect de lege, propunem ca sintagma „*substanță narcotică (stupefiant), substanță psihotropă*” să fie exclusă și substituită cu sintagma „*stupefiant, substanță stupefiantă*” (în continuare – *stupefiant*), precum și substituirea sintagmei “*substanțe narcotice și psihotrope și a precursorilor*” cu sintagma “*stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora*”.

Extinderea ariei de reglementare întru asigurarea acoperirii unei arii complete ale domeniului de reglementare, impune completarea Legii nr. 382 cu următoarele noțiuni: “*analog al stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor*” (în continuare – *analog*), „*etnobotanice*”, „*produs*”, precum și delimitarea, concretizarea și separarea noțiunilor de „*psihotrop, substanță psihotropă*” (în continuare – *psihotrop*) și „*stupefiant, substanță stupefiantă*” (în continuare – *stupefiant*).

Substituirea sintagmei “*circulație a substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor*” cu sintagma „*circulația stupefiantelor, psihotropilor, precursorilor, drogurilor, etnobotanicilor, analogilor*” (în continuare – *circulația produselor/preparatelor*), urmărește acoperirea completă/integrală a tuturor operațiilor ce țin de circulația acestora cu asigurarea controlului în conformitate cu legislația (vezi conținutul proiectului de lege art. 3).

3. În contextul extinderii ariei de reglementare, generate de introducerea unor noi noțiuni, precum și modificarea celor existente în Legea nr.382 din 06.05.1999 cu privire la circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor, apare necesitatea modificării denumirii acesteia, cu substituirea sintagmei „*circulația substanțelor narcotice și psihotrope și a precursorilor*” cu sintagma “*circulația stupefiantelor, psihotropilor și a precursorilor*”.

4. În scopul determinării și menținerii unui control riguros al analogilor și etnobotanicilor se propune a institui laboratorul prin intermediul căruia se va stabili natura substanțelor, astfel încît Republica Moldova prin intermediul Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor va putea controla și stabili natura substanțelor de analog, etnobotanice, stupefiante, precursori sau psihotrope.

5. Prin conținutul prezentului proiect de lege, se propune completarea art.29 al Legii nr. 382 cu două aliniate noi, ce urmează să reglementeze consumul de stupefiante și psihotrope în instituțiile medico-sanitare, atît pentru condiții de laborator, cît și pentru cele de staționar. Normele – limită de consum pentru instituțiile medico-sanitare, urmînd să fie determinate anual de către Comitet și aprobate de către Ministerul Sănătății.

6. Modificările propuse prin prezentul proiect de lege, urmează să răspundă cerințelor prevăzute în Legea nr.780/2001 art.19, lit. e) consacrate regulii constanței și uniformității terminologiei utilizate în toate actele legislative de reglementare domeniului vizat. Astfel, se propune modificarea Codului Contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24.10.2008 și a Codului Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002, în vederea armonizării prevederilor în condițiile extinderii ariei de reglementare, și respectiv introducerii categoriilor/noțiunilor asupra cărora se va aplica Legea nr. 382 ulterior modificărilor propuse prin prezentul proiect de lege.

În contextul argumentărilor de mai sus, prin modificările de text propuse în art. 2 și 3 al prezentului proiect de lege se urmărește aceeași substituire a sintagmei “*substanțe narcotice și psihotrope și a precursorilor*” cu sintagma “*stupefiante, psihotrope, precursori, droguri, etnobotanice, precum și analogii acestora*”, precum și majorarea amenzilor în cazurile prevăzute de articolele 85-87, și anume:

- procurarea sau păstrarea ilegală a substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, drogurilor, etnobotanicilor, precum și analogilor acestora în cantități mici ori consumarea unor astfel de substanțe fără prescripția medicului;
- neadoptarea de măsuri pentru asigurare a protecției semănăturilor de plante ce conțin substanțe stupefiante sau psihotrope;
- cultivarea ilegală a plantelor care conțin substanțe stupefiante sau psihotrope.

Efectul social-economic al proiectului. Aprobarea modificărilor și completărilor de lege propuse prin prezentul proiect de lege va genera necesitatea unui volum de investiții pentru crearea și echiparea laboratorului cu utilaj performant în acest sens. Noile reglementări vor spori performanțele Comitetului Permanent de Control asupra Drogurilor prin determinarea în laborator al naturii substanțelor și perceperea costurilor pe contul solicitanților, dar și va spori creșterea capacității instituționale a acestei instituții, a Academiei de Științe, a altor instituții specializate în calitate de instituții imparțiale să-și aducă aportul pe cale științifică și practică la garantarea legalității circulației substanțelor stupefiante, psihotrope, precursorilor, a drogurilor și etnobotanicilor, precum și a analogilor acestora, în scopuri de tratament, cercetări științifice, și respectiv reducerea din impactul negativ a acestora asupra societății.

Deputați în Parlament

Vladimir ODNOSTALCO